

**ZESPÓŁ SZKÓŁ AGROPRZEDSIĘBIORCZOŚCI
im. SZKÓŁ PODCHORAŻYCH REZERWY
W ZAMBROWIE**

**PROGRAM WYCHOWAWCZO -
PROFILAKTYCZNY**

NA LATA 2017 – 2021

*„Wychowanie dzieci to w rzeczywistości
twórcza praca kształtująca naszych następców”*

Phil Callaway

Zambrów 2017

PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY ZAWIERA:

- I. Wprowadzenie
- II. Misja szkoły
- III. Wizja szkoły
- IV. Zadania szkoły w zakresie wychowania ze zwróceniem uwagi na przygotowanie uczniów do wykonywania zawodu i przedsiębiorczości
- V. Cele wychowawczo – profilaktyczne szkoły
- VI. Struktura oddziaływań wychowawczo - profilaktycznych
- VII. Powinności wychowawców klas
- VIII. Powinności i treści wychowawcze właściwe dla poszczególnych przedmiotów
- IX. Zasady współpracy wychowawczej z Radą Rodziców
- X. Treści wychowawczo – profilaktyczne do realizacji podczas godzin do dyspozycji wychowawcy
- XI. Procedura interwencyjna
- XII. Sylwetka absolwenta
- XIII. Ewaluacja
- XIV. Ustalenia końcowe

PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO SZKOŁY

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483). art. 48 ust. 1 : „Rodzice mają prawo do wychowywania dzieci zgodnie z własnymi przekonaniem. Wychowanie to powinno uwzględniać stopień dojrzałości dziecka, a także wolność jego sumienia i wyznania oraz jego przekonania”.

Nauczyciele pełnią funkcję wspomagającą i uzupełniającą w stosunku do rodziców. Z tego wynika, że program wychowawczo - profilaktyczny szkoły musi być zaakceptowany przez rodziców i ma służyć rozwojowi uczniów z uwzględnieniem ich indywidualności w zakresie wyznawanych przekonań.

- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka ONZ.
- Konwencja o Prawach Dziecka Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 ze zm., Nr 120, poz. 526 i 527).
- Prawo oświatowe.
- Ustawa – Karta Nauczyciela :

Szczególnie znamieny art. 6 : „Nauczyciel obowiązany jest:

1. rzetelnie realizować zadania związane z powierzonym mu stanowiskiem oraz podstawowymi funkcjami szkoły: dydaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą, w tym zadania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę;
2. wspierać każdego ucznia w jego rozwoju;
3. dążyć do pełni własnego rozwoju osobowego;
4. kształcić i wychowywać młodzież w umiłowaniu Ojczyzny, w poszanowaniu Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, w atmosferze wolności sumienia i szacunku dla każdego człowieka;
5. dbać o kształtowanie u uczniów postaw moralnych i obywatelskich zgodnie z ideą demokracji, pokoju i przyjaźni między ludźmi różnych narodów, ras i światopoglądów”.

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249).

- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 ze zm.).
art. 4 : „Nauczyciel w swoich działaniach dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych ma obowiązek kierowania się dobrem uczniów, troską o ich zdrowie, postawę moralną i obywatelską z poszanowaniem godności osobistej ucznia”.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 26 lutego 2002 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. Nr 51, poz. 458).
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. Nr 111, poz. 535 ze zm.).
- Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 1996 r. Nr 10, poz. 55).
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35, poz. 230 ze zm.).
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Z 2003 r. Nr 24, poz. 198).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 stycznia 2003 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. Nr 11, poz. 114).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. Nr 26, poz. 226).
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich /Dz. U. z 1982 r. Nr 35 poz. 228 z p. zm. - tekst jednolity Dz. z 2002 r. Nr 11 poz. 109 z / oraz przepisy wykonawcze w związku z ustawą /.
- Statut Zespołu Szkół Agropresiębiorczości w Zambrowie.

I. WPROWADZENIE

Szkolny Program Wychowawczo - Profilaktyczny skierowany jest do wszystkich członków społeczności szkolnej: uczniów, rodziców, nauczycieli, pracowników administracji i obsługi oraz uwzględnia współpracę z organizacjami i instytucjami w środowisku lokalnym.

Wychowanie to proces wspomagania człowieka w rozwoju, ukierunkowany na osiągnięcie pełni dojrzałości fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej.

Profilaktyka to proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie.

Profilaktyka winna wspomagać proces wychowania, a wychowanie tworzy integralną całość z wiedzą i kreowaniem umiejętności, poprzez które formuje się osobowość młodego człowieka. Nie wolno ich rozdzielać, gdyż wychowanie musi posiłkować się wiedzą, w której zapisane jest doświadczenie.

Program Wychowawczo - Profilaktyczny szkoły dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb naszego środowiska lokalnego i obejmuje wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym.

Chcemy, aby nasza szkoła była bezpieczna, panował w niej klimat sprzyjający pracy uczniów i nauczycieli. Dążymy do tego, aby nasi uczniowie byli kulturalni, odpowiedzialni, komunikatywni, kreatywni i empatyczni, aby panowało poczucie przynależności do grupy (klasy, szkoły), którą łączą więzi koleżeństwa i przyjaźni.

Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas podczas godzin z wychowawcą we współpracy z nauczycielami wszystkich przedmiotów, pedagogiem, pielęgniarką szkolną i pozostałymi pracownikami szkoły, w zależności od stanu zasobów, potrzeb klasy oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

Założeniem programu jest wspomaganie wychowawczej roli rodziny z uwzględnieniem prawa do przekonań religijnych, światopoglądowych oraz wolności sumienia. Szkoła ma obowiązek zapewnić wszystkim uczniom powszechny dostęp do nauki i wychowania, ochronę przed przemocą, a także kierować się zawsze dobrem ucznia, troską o jego zdrowie, postawę moralną i obywatelską z zachowaniem poszanowania godności osobistej. Ponadto szkoła powinna zapewnić każdemu uczniowi warunki niezbędne do rozwoju, przygotować go do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji, sprawiedliwości i wolności. Uczniowie liceów, techników są przygotowywani w szczególności do podejmowania wyzwań współczesnego świata, takich jak: integracja, globalizacja, wymiana informacji, postęp naukowo-techniczny.

Wszechstronny rozwój ucznia oraz zrównoważony rozwój kraju wymagają, aby osnowę programów nauczania i programów wychowania stanowiły równocześnie: otwartość na świat, ale i tożsamość oparta na dziedzictwie kultury własnej ojczyzny; wiedza ogólna i umiejętność jej praktycznego wykorzystywania, ale także zdolność rozumienia i definiowania zmiennej rzeczywistości; śmiałość poszukiwania wśród tego, co nowe i nieznanne, ale i wierność zasadom.

II. MISJA SZKOŁY

Jesteśmy społecznością nauczycieli, pracowników niepedagogicznych, uczniów i rodziców wykonującą swoje działania w oparciu o wartości, takie jak: mądrość, uczciwość i szeroko rozumiane dobro jednostki oraz ogółu. Stwarzamy warunki do wszechstronnego rozwoju, kształtujemy interdyscyplinarne umiejętności oraz postawy twórcze, aktywne i nacechowane wartościami humanistycznymi.

W zakresie:

- kształcenia :

- stosujemy aktywizujące metody nauczania,
- wykorzystujemy technologię informacyjną,
- wspieramy uczniów z trudnościami edukacyjnymi,
- zapewniamy rozwój zainteresowań i zdolności,
- stosujemy motywacyjny system oceniania uczniów,
- proponujemy zróżnicowane zajęcia pozalekcyjne,
- stosujemy korelację między przedmiotową,
- współpracujemy z lokalnymi przedsiębiorstwami w zakresie organizowania praktyk zawodowych i zajęć praktycznych,
- systematycznie mierzymy jakość pracy placówki, stosując testy diagnostyczne,
- analizujemy egzaminy maturalne, egzaminy potwierdzające kwalifikacje zawodowe.

- wychowania i opieki :

- stwarzamy atmosferę przyjazną każdemu uczniowi,
- wdrażamy programy profilaktyczne,
- stosujemy zasadę indywidualizacji procesu nauczania,
- współpracujemy z rodzicami, opiekunami prawnymi uczniów,
- respektujemy zasadę demokratycznego funkcjonowania społeczności uczniowskiej.

- zarządzania i organizacji :

- współpracujemy z organem prowadzącym szkołę, wspólnie ustalamy kierunki rozwoju,
- dbamy o właściwą organizację szkoły, inspirującą do działań twórczych,
- zapewniamy kadrze możliwość rozwoju przez zewnętrzne formy doskonalenia zawodowego,
- tworzymy inspirujący do działania i motywacyjny system nadzoru pedagogicznego,
- właściwie dokumentujemy pracę szkoły,
- dbamy o pozytywne stosunki międzyludzkie.

Naszym celem jest :

- stymulowanie procesu rozwoju osobowości i dojrzewania ucznia do dorosłego życia, kształcenie pożądanych postaw moralnych, rodzinnych, społecznych i obywatelskich,

- wyposażenie ucznia w procesie kształcenia w kompetencje umożliwiające samodzielne zaspokojenie aspiracji życiowych i zawodowych.

Realizacji celu służy :

- rozbudzenie w procesie wychowania wrażliwości moralnej, estetycznej i kulturowej, doskonalenie się, stałe pogłębianie życia duchowego i rozwijanie własnych zainteresowań,
- ukształtowanie umiejętności zawodowych absolwentów zgodnych ze standardami wybranych specjalności,
- rozbudzenie potrzeb i nawyków intelektualnych oraz aspiracji życiowych,
- wyzwolenie potrzeby stałego podnoszenia poziomu wiedzy, umiejętności i kwalifikacji,
- wdrożenie do samodzielnej pracy umysłowej i wyposażenie w umiejętności korzystania z informacji i przetwarzania informacji,
- przygotowanie do kontynuowania nauki w szkołach wyższych różnego typu,
- ułatwienie odnalezienia sensu życia w harmonii ze społeczeństwem i przyrodą,
- ukształtowanie człowieka odczuwającego więź z tradycją, przywiązanego do demokracji i wolności,
- wyzwolenie postawy kreatywnej wobec wyzwań współczesności,
- określenie celów życiowych na miarę możliwości, wiary w te możliwości i odwagi w głoszeniu i bronienu własnych poglądów,
- zapobieganie postawom skrajnie egoistycznym,
- przygotowanie do pracy w zespole.

III. WIZJA SZKOŁY

Zespół Szkół Agropredsiębiorczości im. Szkół Podchorążych Rezerwy w Zambrowie jest placówką zapewniającą swoim uczniom optymalne warunki pełnego rozwoju na poziomie ponadgimnazjalnym. Jest szkołą przyjazną i bezpieczną. Tworzymy atmosferę tolerancji i szacunku dla innych. Wychowujemy w duchu ogólnie akceptowanych, jasnych zasad etycznych, wartości, norm, postaw. Rozbudzamy wrażliwość, świadomość siebie i swojego systemu wartości, zainteresowanie ludźmi, sprawami społecznymi, poczucie odpowiedzialności.

Dbamy o wszechstronne wykształcenie. Zapewniamy dobre przygotowanie do egzaminu maturalnego i egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe. Posiadamy szeroką ofertę zajęć pozalekcyjnych umożliwiającą rozwijanie zainteresowań, wyrównywanie szans edukacyjnych młodzieży oraz zaplecze, które ułatwia realizację wyznaczonych celów i zadań. Promujemy placówkę w szkołach gimnazjalnych. Ofertę edukacyjną dopasowujemy do zmieniających się warunków na rynku pracy, doskonalimy swoje umiejętności, troszczymy się o efektywność podejmowanych działań. Kultywujemy tradycje szkoły i dbamy o jej wizerunek. Realizujemy różnorodne projekty wspierające proces edukacyjny i wychowawczy.

Realizację naszego celu wspiera humanistyczny system wartości oparty na chrześcijańskich podstawach, demokratyczne zasady, tolerancja poglądów, wzajemny

szacunek i zaufanie. Dbamy o to, aby uczniowie umieli odnajdywać cel i sens swojego istnienia, potrafili sprostać wymaganiom dorosłego życia, byli otwarci na świat, kierowali się normami moralnymi, poczuciem patriotyzmu oraz szacunkiem dla dziedzictwa przyrodniczego, kulturowego i tradycji szkoły.

Efektem naszego wychowania jest świadomy Polak, patriota, wrażliwy człowiek, obywatel zjednoczonej Europy, który jest przygotowany do podjęcia pracy zawodowej, realizuje się w życiu rodzinnym, społecznym i gospodarczym.

IV. ZADANIA SZKOŁY W ZAKRESIE WYCHOWANIA ZE ZWRÓCENIEM UWAGI NA PRZYGOTOWANIE UCZNIÓW DO WYKONYWANIA ZAWODU I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI.

Według obowiązujących w systemie oświaty przepisów prawa oświatowego, placówki oświatowe są zobowiązane do „przygotowania uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia”.

Szkoła ma nauczyć młodego człowieka w trakcie standardowego procesu edukacji umiejętności optymalnego, czyli zgodnego z jego osobistym potencjałem i potrzebami rynku pracy, planowania swojego rozwoju zawodowego. Efektem tak rozumianej edukacji mają być elastyczne zasoby ludzkie potrafiące ewaluować i dopasowywać swoje kompetencje i swoją karierę edukacyjno-zawodową do potrzeb rynku pracy. Proces tak rozumianej edukacji dla rynku pracy powinien być wspierany przez instytucje rynku pracy, przez strategie i programy przez nie realizowane.

Edukacja na rynku pracy (kształcenie na potrzeby rynku pracy), to jedno z ważnych zadań, jakie ZSA realizuje (to zadanie, ma swoje istotne miejsce wśród innych zadań wychowawczych szkoły, które określa podstawa programowa kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół).

Wśród tych zadań, do szczególnie istotnych należą:

- rozwijanie u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych do ich samorealizacji, ich rozwoju osobistego, do bycia aktywnym obywatelem, ułatwiających integrację społeczną i zatrudnienie (zgodnie z zaleceniem Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie),
- nauczenie ucznia w trakcie standardowego procesu edukacji umiejętności optymalnego planowania swojego rozwoju zawodowego, zgodnie z jego osobistym potencjałem i potrzebami rynku pracy,
- przygotowanie uczniów do umiejętności i świadomego wykorzystywania indywidualnych cech, umiejętności, zainteresowań i kompetencji, możliwości życiowych, wypełniania obowiązków, gromadzenia doświadczeń, podejmowania decyzji i zarządzania własną karierą edukacyjno – zawodową,
- podnoszenie poziomu osiągnięć szkolnych uczniów poprzez zwiększania ich motywacji, zmniejszanie liczby osób rezygnujących z nauki oraz zmieniających kierunek kształcenia w trakcie jej trwania,
- rozwijanie umiejętności uczniów takich jak np. umiejętności komunikacyjne, pracy w zespole, kreatywności,

- rozwijanie aspiracji uczniów , tworzenie klimatu do rozwijania ich indywidualnych cech, zainteresowań, potrzeb, umiejętności i kompetencji,
- dążenie do przekształcania szkoły w otwarte środowisko edukacyjne pozwalające na uniknięcie i zwalczanie wczesnego porzucania nauki przez uczniów,
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu uczniów,
- identyfikowanie, odkrywanie i rozwijanie indywidualnych cech, umiejętności, zdolności, kompetencji i zainteresowań uczniów,
- zorganizowanie efektywnego wewnątrzszkolnego systemu poradnictwa zawodowego oraz planowych zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu, związanych z planowaniem życiowej kariery edukacyjno – zawodowej,
- zapewnienie uczniom odpowiednich usług informacji i poradnictwa zawodowego świadczonych w szkole w sposób planowy,
- rozwijanie indywidualnych cech , umiejętności, postaw i kompetencji uczniów ułatwiających zdobycie zatrudnienia,
- rozwinięcie u ucznia motywacji i umiejętności do uczenia się przez całe życie,
- rozwijanie umiejętności ucznia w zakresie samodzielnego zarządzania ścieżkami swojej edukacji i kariery (w trakcie nauki, pracy, na dowolnym etapie życia),
- zapewnienie uczniom różnorodnych możliwości łączenia doświadczeń zawodowych z nauką oraz zdobywania dodatkowych umiejętności i kompetencji,
- przygotowanie ucznia do podjęcia nauki w szkołach wyższych i aktywności na rynku pracy,
- budowanie oferty edukacyjnej szkoły ułatwiającej uczniom przejście ze świata nauki do świata pracy,
- zachęcanie i wspieranie uczestnictwa uczniów w różnych formach edukacji i szkoleniach pozwalających na zdobywanie dodatkowych kwalifikacji,
- wsparcie dla uczniów w zakresie rozwoju ich kreatywności i ducha przedsiębiorczości,
- rozwijanie postawy przedsiębiorczej i umiejętności niezbędnych do znalezienia zatrudnienia i aktywnego poruszania się po rynku pracy (mobilność zawodowa),
- rozwijanie umiejętności uczniów w zakresie ich adaptacyjności do potrzeb pracodawców i wymagań rynku pracy,
- rozwijanie umiejętności uczniów w zakresie mobilności na rynku pracy (zawodowej, przestrzennej),
- umacnianie więzi pomiędzy szkołą a życiem zawodowym,
- współpraca i tworzenie lokalnego partnerstwa z partnerami zewnętrznymi, takimi jak: instytucje rynku pracy, pracodawcy i organizacje pracodawców, organizacje pozarządowe, uczelnie wyższe mogącymi wesprzeć jej zadania w zakresie nauczania, kształcenia umiejętności i wychowania, w zakresie działalności opiekuńczej i profilaktycznej.

V. CELE WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNE SZKOŁY

Zadaniem szkoły jest :

1. kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej, świadomości swoich praw i obowiązków;
2. kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, efektywnej współpracy, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi. Wdrażanie do życia w społeczności szkolnej i w grupie rówieśniczej. Kształtowanie postaw, respektowanie norm społecznych i wychowanie do wartości;
3. wspieranie rozwoju intelektualnego, przygotowanie do odbioru dóbr kultury i sztuki, upowszechnianie czytelnictwa, szanowanie dorobku narodowego przy jednoczesnym otwarciu się na wartości europejskie;
4. dbanie o wychowanie dzieci i młodzieży w duchu tolerancji i szacunku dla drugiego człowieka;
5. kształtowanie właściwych nawyków higienicznych i zdrowotnych, umiejętności dokonywania wyboru zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi, propagowanie ekologicznego stylu życia. Motywowanie do zdrowego stylu życia;
6. wspomaganie, w miarę posiadanych zasobów, wszechstronnego i harmonijnego rozwoju ucznia, z uwzględnieniem jego indywidualnej sytuacji;
7. zapewnienie mu bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego; wspieranie ucznia w procesie nabywania wiedzy, sprawności, postaw i nawyków, które zapewniają mu przygotowanie do racjonalnego i godnego życia oraz kontynuacji nauki na dalszym etapie;
8. zapoznanie z zagrożeniami bezpieczeństwa i zdrowia oraz uczenie prawidłowej reakcji na te zagrożenia – promocja zdrowia;
9. przygotowywanie uczniów do dokonywania świadomych i odpowiedzialnych wyborów w trakcie korzystania z zasobów dostępnych w internecie, krytycznej analizy informacji, bezpiecznego poruszania się w przestrzeni cyfrowej - nawiązywania i utrzymywania oparte na wzajemnym szacunku relacji z innymi użytkownikami sieci;
10. zapobieganie zachowaniom agresywnym;
11. przygotowanie do podjęcia nauki na następnym etapie kształcenia;
12. współpraca z instytucjami, stowarzyszeniami i organizacjami środowiskowymi;
13. dążenie do rozwijania zainteresowań uczniów poprzez ich uczestnictwo w zajęciach pozalekcyjnych;
14. motywowanie rodziców do współpracy ze szkołą;
15. ochrona przed negatywnym wpływem mediów i sekt;
16. przeciwdziałanie przestępczości wśród uczniów poprzez bieżące obserwacje zagrożeń i podejmowanie działań zapobiegawczych.

VI. STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNYCH

Rodzice:

- mają prawo do wychowania zgodnie z własnymi przekonaniami religijnymi i moralnymi, jeśli nie są one w sprzeczności z prawami dziecka,
- znają i akceptują program wychowawczo - profilaktyczny proponowany przez szkołę,
- wspierają dziecko we wszystkich jego poczynaniach i zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa,
- wspierają wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach, służą wiedzą, doświadczeniem i pomocą,
- aktywnie uczestniczą w życiu szkoły,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci,
- przedstawiają Radzie Rodziców opinie na temat *Programu wychowawczo – profilaktycznego szkoły* - korzystają z pomocy i wsparcia ze strony pedagoga i szkolnej służby zdrowia w zakresie profilaktyki,
- wnioskuje do odpowiednich organów i instytucji w sprawach kształcenia, specjalnego, nauczania indywidualnego, zajęć rewalidacyjno-wychowawczych.

Rada Rodziców:

- opiniuje *Program wychowawczo – profilaktyczny szkoły*,
- analizuje i diagnozuje opinie rodziców na temat wychowania i profilaktyki,
- współpracuje z Radą Pedagogiczną, Samorządem Uczniowskim.

Rada Pedagogiczna:

- określa zadania w zakresie wychowania i profilaktyki,
- określa zapotrzebowanie na realizację programów wychowawczo - profilaktycznych,
- dokonuje analizy działalności wychowawczo - profilaktycznej.

Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas w realizacji zadań wychowawczo - profilaktycznych,
- wykonują zalecenia zawarte w orzeczeniach wydanych przez PPP,
- doskonalą kwalifikacje i zdobywają nowe umiejętności w zakresie działań wychowawczo - profilaktycznych.

Wychowawcy klas

1. Zadaniem wychowawcy jest sprawowanie opieki wychowawczej nad uczniami, a w szczególności:
 - integruje on zespół klasowy,
 - dba o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie,
 - tworzy warunki wspomagające rozwój ucznia,
 - przygotowuje ucznia do życia w rodzinie i społeczeństwie,
 - rozwija u ucznia umiejętności rozwiązywania problemów, wyposaża ich w umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach,
 - realizuje zadania w zakresie wychowawczo - profilaktycznym we współpracy z rodzicami uczniów.
2. Wychowawca w celu realizacji zadań powinien:
 - zdiagnozować warunki życia i nauki swoich wychowanków,
 - opracować wspólnie z uczniami program wychowawczo - profilaktyczny klasy,
 - utrzymywać systematyczny i częsty kontakt z innymi nauczycielami w celu koordynacji oddziaływań wychowawczych,
 - współpracować z rodzicami, włączając ich do rozwiązywania problemów wychowawczych,
 - współpracować w razie potrzeby z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną,
 - kształtować właściwe stosunki pomiędzy uczniami opierając się na tolerancji i poszanowaniu ludzkiej godności,
 - śledzić postępy w nauce swoich wychowanków,
 - udzielać porad w zakresie możliwości dalszego kształcenia się, wyboru studiów,
 - w ustalonym terminie przed posiedzeniem klasyfikacyjnym śródrocznym i rocznym powiadomić ucznia o projekcie oceny zachowania,
 - dokonać oceny zachowania ucznia na tydzień przed posiedzeniem klasyfikacyjnym śródrocznym i rocznym,
 - uczestniczyć w zebraniach z rodzicami.
3. Wychowawca prowadzi określoną przepisami dokumentację pracy dydaktyczno – wychowawczej (dzienniki, arkusze ocen, świadectwa szkolne).
4. Zasady współpracy wychowawców klas z rodzicami:
 - spotkania z rodzicami śródsemestralne i semestralne,
 - spotkania rodziców z nauczycielami poszczególnych przedmiotów,
 - współpraca z Radą Rodziców w różnych sferach jej działania,
 - spotkania raz w tygodniu.

Dyrektor szkoły:

- monitoruje pracę wychowawców klas i pedagoga w zakresie profilaktyki,
- diagnozuje oczekiwania uczniów i rodziców w zakresie profilaktyki,
- współpracuje z podmiotami szkoły oraz instytucjami wspomagającymi działania z zakresu profilaktyki,
- inicjuje i organizuje przedsięwzięcia określone w *Programie szkolnej profilaktyki*.

Pedagog szkoły:

- rozpoznaje indywidualne potrzeby uczniów oraz analizuje przyczyny niepowodzeń szkolnych,
- określa formy i sposoby udzielania uczniom, w tym uczniom z wybitnymi uzdolnieniami, pomocy psychologiczno-pedagogicznej, odpowiednio do rozpoznanych potrzeb,
- organizuje i prowadzi różne formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli,
- podejmuje działania profilaktyczno-wychowawcze wynikające z *Programu wychowawczo - profilaktycznego szkoły* i w stosunku do uczniów, z udziałem rodziców i nauczycieli,
- wspiera działania opiekuńczo-wychowawcze nauczycieli, wynikające z *Programu wychowawczo - profilaktycznego szkoły*.

Uczniowie:

- znają i przestrzegają normy zachowania obowiązujące członków społeczności szkolnej,
- akceptują innych uczniów i szanują ich prawa, wydają opinie w przypadku przyznawanych kar zgodnie ze Statutem Szkoły,
- współtworzą społeczność szkolną i wykorzystują swoje prawo do samorządności,
- współorganizują imprezy i akcje szkolne,
- kierują swoim rozwojem i stają się coraz bardziej samodzielni,
- prowadzą zdrowy tryb życia i dbają o swoje środowisko,
- mają szacunek do kultury, języka i tradycji narodowej.

Samorząd Uczniowski:

- współpracuje z Dyrektorem szkoły i Radą Pedagogiczną (opiniuje i zatwierdza dokumenty szkoły, np. statut, program wychowawczo – profilaktyczny),
- uczestniczy w organizacji imprez szkolnych,

Organ prowadzący:

- decyduje o zatrudnieniu i wymiarze czasu pracy pedagoga, psychologa i logopedy,
- współuczestniczy w wyposażeniu szkoły w pomoce dydaktyczne, środki niezbędne do realizacji *Programu*.

Zasady współpracy wychowawczej z Radą Rodziców

1. Współudział w bieżącym i perspektywicznym programowaniu prac szkoły, opiniowanie programu szkoły.
2. Pomoc w doskonaleniu organizacji i warunków pracy szkoły, współudział w realizacji programów nauczania i wychowania oraz zadań opiekuńczych szkoły.
3. Udzielanie pomocy Samorządowi Uczniowskiemu.
4. Podejmowanie działań na rzecz pozyskiwania dodatkowych środków finansowych dla szkoły, zwłaszcza na działalność opiekuńczo-wychowawczą.

Organy współpracujące ze szkołą

1. Zespół Prewencji Kryminalnej i Nietletnich Komendy Powiatowej Policji w Zambrowie; dzielnicowy policji.
2. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Zambrowie.
3. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Zambrowie.
4. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zambrowie.
5. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie.
6. Powiatowy Urząd Pracy w Zambrowie.
7. Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Łomży.
8. Centrum Kultury w Zambrowie.

VII. POWINNOŚCI WYCHOWAWCZE OKREŚLONE W RAMACH OGÓLNYCH ZADAŃ SZKOŁY

1. Uznając nauczanie za zadanie najważniejsze dla działalności szkoły, określa się jego różne formy w nawiązywaniu do umiejętności i wychowania. W tym zakresie każdy nauczyciel w swojej pracy edukacyjnej zapewnia w szczególności:

- naukę poprawnego i świadomego wypowiedzania się, pisania i czytania ze zrozumieniem,

- poznawanie wymaganych pojęć i zdobywanie rzetelnej wiedzy na poziomie umożliwiającym kontynuowanie nauki w następnym etapie kształcenia,
- dochodzenie do rozumienia, a nie tylko pamięciowego opanowania przekazywanych treści,
- rozwijanie zdolności myślenia analitycznego i syntetycznego,
- traktowanie wiadomości przedmiotowych, stanowiących wartość poznawczą samą w sobie w sposób integralny, prowadzący do lepszego rozumienia świata, ludzi i siebie,
- poznawanie zasad rozwoju osobowego i życia społecznego ze szczególnym uwzględnieniem wolności i równości.

2. Kształtowanie umiejętności jest spójne z nauczaniem i wychowaniem.

Nauczyciele stwarzają uczniom warunki do kształcenia umiejętności i wykorzystania zdobytej wiedzy, aby w ten sposób lepiej przygotować się do pracy we współczesnym świecie.

W tym zakresie nauczyciel i szkoła stwarzają warunki do nabywania następujących umiejętności:

- planowania, organizowania i oceniania własnego uczenia się, przyjmowania odpowiedzialności za własną naukę,
- skutecznego porozumiewania się w różnych sytuacjach, przedstawiania własnego myślenia i brania pod uwagę poglądów innych, poprawnego posługiwania się językiem ojczystym, przygotowania do publicznych wystąpień,
- efektywnego współdziałania w zespole i pracy w grupie, budowania więzi międzyludzkich, podejmowania indywidualnych i grupowych decyzji, skutecznego działania na gruncie zachowania obowiązujących norm,
- rozwiązywanie problemów w sposób twórczy,
- poszukiwanie, porządkowanie i wykorzystywanie informacji z różnych źródeł oraz efektywnego posługiwania się technologią informacyjną,
- odnoszenie do praktyki oraz tworzenie potrzebnych doświadczeń i nawyków,
- rozwoju sprawności umysłowych oraz osobistych zainteresowań,
- przyswajanie sobie metod i technik negocjacyjnych rozwiązywania konfliktów i problemów społecznych.

3. Nauczyciele w swojej pracy wychowawczej, wspierając w tym zakresie obowiązki rodziców zmierzają do tego, aby uczniowie:

- znajdowali w szkole środowisko wszechstronnego rozwoju osobowego w wymiarze intelektualnym, psychicznym, społecznym, zdrowotnym, estetycznym i ruchowym,
- rozwijali w sobie dociekliwość poznawczą, ukierunkowaną na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna w świecie,

- mieli świadomość życiowej użyteczności zarówno poszczególnych przedmiotów szkolnych, jak i całej edukacji na danym etapie,
- stawali się bardziej samodzielni w dążeniu do dobra w jego wymiarze indywidualnym i społecznym;
- poszukiwali, odkrywali i dążyli na drodze rzetelnej pracy do osiągnięcia swoich celów życiowych i wartości ważnych dla odnalezienia własnego miejsca w świecie;
- uczyli się szacunku dla dobra wspólnego jako podstawy życia społecznego oraz przygotowywali się do życia w rodzinie, w społeczności lokalnej i państwie w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych,
- przygotowali się do rozpoznawania wartości moralnych, dokonywania wyborów i hierarchizacji wartości oraz mieli możliwość doskonalenia się,
- kształtowali w sobie postawę dialogu, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów, umieli współdziałać i współtworzyć w szkole wspólnotę nauczycieli i uczniów.

VIII. POWINNOŚCI I TREŚCI WYCHOWAWCZE WŁAŚCIWE DLA POSZCZEGÓLNYCH PRZEDMIOTÓW

1. Wpajanie pozytywnych norm moralnych - ukazanie wzorów życia moralnego, bohaterstwa, potęgi dobroci, czyli piękna, dobra i prawdy.
2. Nauczanie rzetelnego myślenia koniecznego do poszukiwania prawdy i odkrywania dobra.
3. Życzliwość, pomaganie słabszym, uwrażliwienie na potrzeby innych.
4. Zwrócenie uwagi na czytelnictwo młodzieży (lekcje biblioteczne - wartościowe czasopisma, zamiłowanie do książek).
6. Kształtowanie postaw estetycznych (wycieczki do teatrów, kin, muzeów).
7. Udział młodzieży w spotkaniach z ciekawymi ludźmi (radni, posłowie, artyści).
8. Przestrzeganie dyscypliny pracy i nauki.
9. Przestrzeganie zasad bezpieczeństwa w szkole i w drodze do niej.
10. Przywracanie właściwej hierarchii wartości.
11. Propagowanie zdrowego stylu życia (kultura fizyczna, turystyka, turnieje, wycieczki).
12. Praca z uczniem zdolnym i słabym (w ramach procesu dydaktycznego, kół zainteresowań).
13. Promowanie szkoły (konkursy, rozgrywki sportowe, współpraca z gazetą lokalną i zambrowskim portalem internetowym).
14. Współpraca szkoły z samorządem terytorialnym, Podlaskim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego, Caritas, Policją, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Urzędem Pracy.

WARTOŚCI I ICH REALIZACJA W PROCESIE WYCHOWAWCZYM

Wartości w procesie wychowania.

Sytuacje wychowawcze:

PRAWDA

- uczniowie szukają w różnorodnych źródłach odpowiedzi na problemy i zagadnienia pojawiające się w procesie dydaktycznym,
- osoba rozstrzygająca spór każdorazowo dociera do jego źródła.

PIĘKNO

- uczniowie dbają o wystrój sal, korytarzy, o estetykę otoczenia,
- uczniowie zwracają uwagę na ubiór i higienę,
- uczniowie dostosowują wygląd i ubiór do sytuacji,
- uczniowie uczestniczą w wydarzeniach kulturalnych (np.: wystawy, filmy, przedstawienia teatralne),
- uczniowie uczą się samodzielności i pracują nad sobą,
- uczniowie dokonują samooceny własnej pracy,
- uczniowie dokonują oceny zachowania,
- uczniowie wypełniają obowiązki dyżurnego,
- uczniowie uczestniczą w wycieczkach i wykonują samodzielnie czynności, takie jak: zakupy, sprzątanie, ustalanie tras...,
- uczniowie organizują imprezy klasowe.

RZETELNA PRACA

- wychowawcy i nauczyciele premiąją uczniów wykonujących bardzo dobrze obowiązki wg zasad ustalonych przez szkołę,
- pracownicy szkoły poprzez wzorce osobowe wpływają na stosunek uczniów do obowiązków i pracy.

CZYŚTOŚĆ JĘZYKA POLSKIEGO, KULTURA SŁOWA

- uczniowie czuwają nad poprawnością i czystością języka polskiego podczas lekcji, przerw, wycieczek,
- uczniowie wyjeżdżają na przedstawienia, są zachęceni do lektury pozaszkolnej, mają kontakt z kulturą i sztuką,
- uczniowie korzystają z biblioteki szkolnej.

WRAŻLIWOŚĆ NA KRZYWDĘ INNYCH

- uczniowie uczestniczą w Akcji Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy J. Owsiaka, Góra Grosza oraz w innych akcjach charytatywnych,
- młodzież udziela się w wolontariacie w ramach współpracy z Caritas.

PATRIOTYZM I POCZUCIE WSPÓLNOTY LOKALNEJ

- uczniowie uczestniczą w uroczystościach, rocznicach o charakterze patriotycznym odbywających się na terenie miasta i gminy,
- uczniowie poznają patriotyczne postawy z literatury, historii,
- uczniowie organizują uroczystości związane z tradycjami szkoły,
- uczniowie uczestniczą w akcji Sprzątanie Świata na terenie miasta,
- uczniowie organizują obchody świąt szkolnych,
- uczniowie zapraszają na występy, wystawy, przedstawienia szkolne uczniów z innych szkół.

ISTNIEJĄCE LUB TWORZONE ZWYCZAJE I OBYCZAJE SZKOŁY

1. Uroczyste ślubowanie klas pierwszych
2. Szacunek dla hymnu państwowego śpiewanego podczas uroczystości szkolnych
3. Sympozjum *Wokół praw człowieka*
4. Studniówka
5. Organizacja jasełek i wigilii klasowych
6. Konferencja Papieska
7. Dzień Drzwi Otwartych
8. Apele rocznicowe i okolicznościowe
9. Dzień Wiosny
10. Święto Szkoły - Dzień Patrona

POWINNOŚCI WYCHOWAWCÓW KLAS

1. Zadaniem wychowawcy jest sprawowanie opieki wychowawczej nad uczniami, a w szczególności:
 - tworzenie warunków wspomagających rozwój ucznia,
 - przygotowanie ucznia do życia w rodzinie i społeczeństwie,
 - rozwijanie u ucznia umiejętności rozwiązywania problemów.
2. Wychowawca w celu realizacji zadań powinien:
 - zdiagnozować warunki życia i nauki swoich wychowanków,
 - opracować wspólnie z uczniami program wychowawczy klasy,
 - utrzymywać systematyczny i częsty kontakt z innymi nauczycielami w celu koordynacji oddziaływań wychowawczych,
 - współpracować z rodzicami, włączając ich do rozwiązywania problemów wychowawczych,
 - współpracować w razie potrzeby z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną,
 - kształtować właściwe stosunki pomiędzy uczniami, opierając się na tolerancji i poszanowaniu ludzkiej godności,
 - śledzić postępy w nauce swoich wychowanków,
 - udzielać porad w zakresie możliwości dalszego kształcenia się, wyboru studiów,

- w ustalonym terminie przed posiedzeniem klasyfikacyjnym śródrocznym i rocznym powiadomić ucznia o projekcie oceny zachowania,
 - dokonać oceny zachowania ucznia na tydzień przed posiedzeniem klasyfikacyjnym śródrocznym i rocznym,
 - uczestniczyć w zebraniach z rodzicami.
3. Wychowawca prowadzi określoną przepisami dokumentację pracy dydaktyczno – wychowawczej (dzienniki, arkusze ocen, świadectwa szkolne).
4. Zasady współpracy wychowawców klas z rodzicami:
- spotkania z rodzicami śródsemestralne i semestralne,
 - spotkania rodziców z nauczycielami poszczególnych przedmiotów,
 - współpraca z Radą Rodziców w różnych sferach jej działania,
 - spotkania raz w tygodniu.

IX. ZASADY WSPÓŁPRACY WYCHOWAWCZEJ Z RADĄ RODZICÓW

1. Współdział w bieżącym i perspektywicznym programowaniu prac szkoły, opiniowanie programu szkoły.
2. Pomoc w doskonaleniu organizacji i warunków pracy szkoły, współdział w realizacji programów nauczania i wychowania oraz zadań opiekuńczych szkoły.
3. Udzielanie pomocy Samorządowi Uczniowskiemu.
4. Podejmowanie działań na rzecz pozyskiwania dodatkowych środków finansowych dla szkoły, zwłaszcza na działalność opiekuńczo-wychowawczą.

X. TREŚCI WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNE DO REALIZACJI PODCZAS GODZIN WYCHOWAWCZYCH

Tabela nr 1 Treści wychowawczo-profilaktyczne do realizacji podczas godzin do dyspozycji wychowawcy w liceum

Obszar	Zadania			
	Liceum			
	Klasa I	Klasa II	Klasa III	Klasa IV
Zdrowie – edukacja zdrowotna	<p>Nabycie umiejętności dostrzegania indywidualnych różnic związanych ze sposobem reagowania na stres.</p> <p>Doskonalenie umiejętności wyrażania własnych uczuć: dawania i przyjmowania informacji zwrotnej (bez obwiniania innych).</p> <p>Rozwijanie umiejętności dokonywania oceny własnych umiejętności życiowych i planowania ich rozwoju.</p> <p>Doskonalenie umiejętności planowania, organizowania oraz oceniania własnego uczenia się, planowania przyszłości oraz wyznaczania celów i ich</p>	<p>Rozwijanie umiejętności stosowania w praktyce strategii radzenia sobie ze stresem.</p> <p>Rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stratą i traumatycznym doświadczeniem poprzez wykorzystywanie sposobów mających na celu odzyskanie poczucia sprawstwa i wpływu na własne życie.</p> <p>Doskonalenie umiejętności asertywnego radzenia sobie w relacjach z innymi.</p> <p>Kształtowanie umiejętności rozpoznawania i radzenia sobie z objawami depresji u siebie i osób ze swego</p>	<p>Rozwijanie zdolności do szukania powiązań między indywidualnym potencjałem a planowaną w przyszłości pracą.</p> <p>Kształtowanie świadomości własnych ograniczeń i potrzeby ciągłego rozwoju.</p> <p>Rozwijanie empatii, wrażliwości na potrzeby innych oraz umiejętności udzielania wsparcia emocjonalnego.</p> <p>Doskonalenie umiejętności obniżania napięcia spowodowanego stresem.</p> <p>Wykorzystywanie w praktyce wiedzy z zakresu zagrożeń psychofizycznych w okresie adolescencji: zaburzenia</p>	<p>Doskonalenie umiejętności wykorzystywania wiedzy na temat wczesnej identyfikacji zmian chorobowych we własnym ciele (np. wczesna identyfikacja zmian na skórze, potrzeba samobadania piersi u kobiet itp.) w celu ochrony zdrowia.</p> <p>Rozwijanie postaw prozdrowotnych poprzez podejmowanie i urzeczywistnianie działań na rzecz zdrowia.</p> <p>Zastosowanie w praktyce umiejętności świadomego wyznaczania sobie konkretnych celów.</p> <p>Podnoszenie poczucia własnej wartości poprzez określanie osobistego potencjału.</p>

	<p>realizacji.</p> <p>Utrwalanie umiejętności rozpoznawania symptomów zagrożeń zdrowia fizycznego. Kładzenie nacisku na dbałość o zdrowie poprzez aktywność fizyczną.</p> <p>Rozwijanie postawy proaktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialność za swoje działania i decyzje.</p>	<p>otoczenia.</p> <p>Doskonalenie umiejętności organizowania zajęć oraz prawidłowego zarządzania czasem.</p> <p>Doskonalenie umiejętności w zakresie przygotowania do całonocnej aktywności fizycznej oraz ochrony i doskonalenia zdrowia własnego oraz innych.</p> <p>Rozwijanie zdolności do samorealizacji, samokontroli i panowania nad emocjami</p>	<p>odżywiania (anoreksja, bulimia), zagrożenia związane z nadużywaniem ogólnodostępnych leków.</p> <p>Dążenie do zmiany zachowań zdrowotnych poprzez utrwalanie zachowań sprzyjających zdrowiu lub zmianę zachowań ryzykownych na prozdrowotne.</p>	<p>Zastosowanie w praktyce umiejętności ustalania priorytetów, uwzględniając kryteria ważności i pilności.</p>
<p>Relacje – kształtowanie postaw społecznych</p>	<p>Kształtowanie umiejętności wyrażania emocji oraz ich rozumienia.</p> <p>Rozwój zaangażowania w różne formy aktywności (koła zainteresowań, wolontariat itp.).</p> <p>Kształtowanie prospołecznych postaw</p>	<p>Doskonalenie umiejętności tworzenia relacji opartych na wzajemnym szacunku i zaangażowaniu obydwu stron.</p> <p>Kształtowanie pozytywnego poczucia własnej wartości, m.in. poprzez rozwój kompetencji uczniów z zakresu wyrażania i</p>	<p>Doskonalenie umiejętności zmiany postaw i zachowań poprzez stosowanie oraz przyjmowanie asertywnej krytyki.</p> <p>Rozwijanie kompetencji z zakresu rozwiązywania konfliktów, z zastosowaniem negocjacji i mediacji.</p>	<p>Podjęcie działań na rzecz innych osób w celu poprawy ich sytuacji (wolontariat).</p> <p>Stosowanie w praktyce umiejętności poszukiwania takich rozwiązań, które stwarzają korzyści dla obydwu stron.</p> <p>Wykorzystywanie wiedzy na</p>

	<p>uczniów i rozwijanie pozytywnego systemu wartości w klasie.</p> <p>Budowanie w klasie bezpiecznego środowiska, umożliwiającego koncentrację na nauce poprzez działania integracyjne.</p> <p>Rozwijanie kompetencji w zakresie wykorzystania różnych form grupowej pracy nad rozwiązaniem problemów (burza mózgów, dyskusja grupowa).</p>	<p>przyjmowania pochwał.</p> <p>Zwiększanie umiejętności budowania podmiotowych relacji z innymi, opartych na szacunku, akceptacji i zrozumieniu.</p> <p>Rozwijanie umiejętności stosowania różnych form komunikacji werbalnej i niewerbalnej w celu autoprezentacji oraz prezentacji własnego stanowiska.</p>	<p>Doskonalenie umiejętności szukania inspiracji w innych – w celu rozwijania własnej kreatywności.</p> <p>Kształtowanie umiejętności spostrzegania stereotypów i uprzedzeń. Rozwijanie kompetencji komunikacyjnych, uważności i empatii.</p>	<p>temat stereotypów do budowania pozytywnych relacji społecznych.</p> <p>Przygotowanie uczniów do funkcjonowania w dorosłym życiu i akceptowania stanów psychofizycznych związanych z tym okresem.</p>
<p>Kultura – wartości, normy, wzory zachowań</p>	<p>Wdrażanie do podejmowania odpowiedzialności za realizację określonych zadań lub dziedzin życia szkoły (samorząd uczniowski, klub sportowy itp.).</p> <p>Rozwijanie umiejętności realizacji własnych celów w oparciu o rzetelną pracę</p>	<p>Rozwijanie postaw prospołecznych i obywatelskich w duchu poszanowania wartości uniwersalnych, narodowych, państwowych i lokalnych.</p> <p>Rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji oraz odczytywania uczuć i emocji</p>	<p>Dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników, które wpływają na zachowanie.</p> <p>Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego.</p> <p>Rozwijanie umiejętności właściwego zachowania</p>	<p>Poszerzanie wiedzy na temat innych kultur oraz rozwijanie umiejętności korzystania z niej w kontakcie z przedstawicielami innych narodowości.</p> <p>Doskonalenie umiejętności wykorzystywania wiedzy na temat praw i obowiązków obywateli. Wyrażanie własnego zdania na temat</p>

	<p>i uczciwość.</p> <p>Rozwój zainteresowań, poszerzenie autonomii i samodzielności.</p> <p>Rozwijanie wiedzy na temat różnych kultur i ich wkładu w rozwój cywilizacji.</p> <p>Rozwijanie świadomości istnienia potrzeby wspólnego działania na rzecz innych osób.</p>	<p>towarzyszących innym oraz umiejętnego reagowania.</p> <p>Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie.</p> <p>Rozwijanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości oraz postaw.</p> <p>Rozwijanie wytrwałości w dążeniu do celu, wyzwalamie potrzeby bycia ambitnym.</p> <p>Rozwijanie kreatywności oraz umiejętności zespołowego działania i logicznego myślenia u uczniów.</p>	<p>się, z uwzględnieniem sytuacji i miejsca.</p> <p>Doskonalenie umiejętności podejmowania racjonalnych decyzji w oparciu o posiadane informacje i ocenę skutków własnych działań.</p> <p>Zwiększenie umiejętności zaspokajania potrzeb psychoemocjonalnych w sposób zgodny z przyjętymi normami, regułami i zasadami.</p> <p>Dostarczanie wiedzy oraz kształcenie umiejętności niezbędnych w rozwiązywaniu problemów, które wynikają z wielokulturowości</p>	<p>różnych problemów oraz uzasadniania go.</p> <p>Zastosowanie w praktyce wiedzy dotyczącej selekcjonowania i krytycznej analizy informacji.</p> <p>Poszerzanie wiedzy na temat różnych form poszukiwania pracy.</p> <p>Doskonalenie kompetencji z zakresu uczestnictwa w rozmowach kwalifikacyjnych i wystąpień publicznych</p>
<p>Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (proble-</p>	<p>Rozwijanie postaw aprobujących abstynencję i unikanie substancji psychoaktywnych w wymiarach: emocjonalnym (pozytywny stosunek do</p>	<p>Rozwijanie aktywnej postawy w obliczu trudnych, życiowych problemów.</p>	<p>Doskonalenie umiejętności organizowania swoich zachowań w określonym czasie i przewidywania ich konsekwencji.</p>	<p>Doskonalenie umiejętności podejmowania racjonalnych decyzji w oparciu o posiadane informacje i ocenę skutków własnych działań.</p>

<p>mowych)</p>	<p>abstynencji), poznawczym (dysponowanie wiedzą na temat zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych) i behawioralnym (nieużywanie substancji psychoaktywnych).</p> <p>Dostrzeganie wyzwań i zagrożeń związanych z pełnieniem nowych ról społecznych</p> <p>Kształtowanie postaw zapobiegających wczesnym kontaktom seksualnym i związanych z nimi problemów.</p> <p>Utrwalanie informacji o bezpiecznych zachowaniach podczas korzystania z portali społecznościowych oraz metodach przeciwdziałania cyberprzemocy.</p>	<p>Doskonalenie umiejętności rozpoznawania zagrożeń cywilizacyjnych (uzależnienia, sekty, subkultury, choroby) i manipulacji polityczno- - gospodarczych (rasizm, nietolerancja, terroryzm, rozpad więzi rodzinnych, brak ideałów, nachalna reklama itp.).</p> <p>Rozwijanie umiejętności psychospołecznych, takich jak radzenie sobie ze stresem, poszukiwanie pomocy, rozwiązywanie konfliktów i przewidywanie konsekwencji własnych działań.</p> <p>Zastosowanie w praktyce umiejętności bezpiecznego korzystania z zasobów internetu i mediów społecznościowych.</p>	<p>Doskonalenie umiejętności dostrzegania konsekwencji zachowań wobec innych.</p> <p>Stosowanie w praktyce sposobów rekompensowania wyrządzonych krzywd.</p> <p>Rozwijanie umiejętności dokonywania zmian w myśleniu, postrzeganiu i rozumieniu świata.</p>	<p>Wykorzystanie w praktyce wiedzy dotyczącej bezpiecznego posługiwania się komputerem i jego oprogramowaniem oraz zasad bezpieczeństwa w sieci.</p> <p>Wzmacnianie norm ograniczających zachowania ryzykowne oraz korygowanie błędnych przekonań na ich temat.</p>
----------------	--	--	---	---

Tabela nr2. Treści wychowawczo-profilaktyczne do realizacji podczas godzin do dyspozycji wychowawcy w technikum.

Obszar	Zadania				
	Technikum				
	Klasa I	Klasa II	Klasa III	Klasa IV	Klasa V
Zdrowie – edukacja zdrowotna	<p>Nabywanie umiejętności dostrzegania indywidualnych różnic związanych ze sposobem reagowania na stres.</p> <p>Doskonalenie umiejętności wyrażania własnych uczuć: dawania i przyjmowania informacji zwrotnej (bez obwiniania innych).</p> <p>Rozwijanie umiejętności dokonywania oceny własnych umiejętności życiowych i planowania ich</p>	<p>Rozwijanie umiejętności stosowania w praktyce strategii radzenia sobie ze stresem.</p> <p>Rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stratą i traumatycznym doświadczeniem poprzez wykorzystywanie sposobów mających na celu odzyskanie poczucia sprawstwa i wpływu na własne życie.</p> <p>Doskonalenie umiejętności asertywnego radzenia sobie w relacjach z</p>	<p>Rozwijanie zdolności do szukania powiązań między indywidualnym potencjałem a planowaną w przyszłości pracą.</p> <p>Kształtowanie świadomości własnych ograniczeń i potrzeby ciągłego rozwoju.</p> <p>Rozwijanie empatii, wrażliwości na potrzeby innych oraz umiejętności udzielania wsparcia emocjonalnego.</p> <p>Doskonalenie umiejętności obniżania napięcia spowodowanego stresem.</p> <p>Wykorzystywanie w</p>	<p>Doskonalenie umiejętności wykorzystywania wiedzy na temat wczesnej identyfikacji zmian chorobowych we własnym ciele (np. wczesna identyfikacja zmian na skórze, potrzeba samobadania piersi u kobiet itp.) w celu ochrony zdrowia.</p> <p>Zastosowanie w praktyce umiejętności świadomego wyznaczania sobie konkretnych celów.</p> <p>Podnoszenie</p>	<p>Rozwijanie postaw prozdrowotnych poprzez podejmowanie i urzeczywistnianie działań na rzecz zdrowia.</p> <p>Zastosowanie w praktyce umiejętności obniżania napięcia spowodowanego stresem.</p> <p>Doskonalenie umiejętności wyznaczania sobie celów krótko- i długoterminowych.</p> <p>Propagowanie zachowań zdrowotnych poprzez utrwalanie zachowań sprzyjających zdrowiu w kontekście całego dalszego życia.</p>

	<p>rozwoju.</p> <p>Doskonalenie umiejętności planowania, organizowania oraz oceniania własnego uczenia się, planowania przyszłości oraz wyznaczania celów i ich realizacji.</p> <p>Utrwalanie umiejętności rozpoznawania symptomów zagrożeń zdrowia fizycznego.</p> <p>Intensywna dbałość o zdrowie poprzez aktywność fizyczną.</p> <p>Rozwijanie postawy proaktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialność za swoje działania i</p>	<p>innymi.</p> <p>Kształtowanie umiejętności rozpoznawania i radzenia sobie z objawami depresji u siebie i u osób w swoim otoczeniu.</p> <p>Doskonalenie umiejętności organizowania zajęć oraz prawidłowego zarządzania czasem.</p> <p>Doskonalenie umiejętności w zakresie przygotowania do całonocnej aktywności fizycznej oraz ochrony i doskonalenia zdrowia własnego oraz innych.</p> <p>Rozwijanie zdolności do samorealizacji, samokontroli i panowania nad</p>	<p>praktyce wiedzy z zakresu zagrożeń psychofizycznych w okresie adolescencji: zaburzenia odżywiania (anoreksja, bulimia); zagrożenia związane z nadużywaniem ogólnodostępnych leków.</p> <p>Dążenie do zmiany zachowań zdrowotnych poprzez utrwalanie zachowań sprzyjających zdrowiu lub zmianę zachowań ryzykownych na prozdrowotne.</p>	<p>poczucia własnej wartości poprzez określanie osobistego potencjału.</p> <p>Zastosowanie w praktyce umiejętności ustalania priorytetów, uwzględniając kryteria ważności i pilności.</p>	
--	---	--	--	---	--

	decyzje.	emocjami.			
Relacje – kształtowanie postaw społecznych	<p>Kształtowanie umiejętności wyrażania emocji oraz ich rozumienia.</p> <p>Rozwój zaangażowania w różne formy aktywności (koła zainteresowań, wolontariat itp.).</p> <p>Kształtowanie prospołecznych postaw uczniów i rozwijanie pozytywnego systemu wartości w klasie.</p> <p>Budowanie w klasie bezpiecznego środowiska umożliwiającego koncentrację na nauce poprzez działania integracyjne.</p> <p>Rozwijanie kompetencji w</p>	<p>Doskonalenie umiejętności tworzenia relacji opartych na wzajemnym szacunku i zaangażowaniu obydwu stron.</p> <p>Kształtowanie pozytywnego poczucia własnej wartości, m.in. poprzez rozwój kompetencji uczniów z zakresu wyrażania i przyjmowania pochwał.</p> <p>Zwiększanie umiejętności budowania podmiotowych relacji z innymi, opartych na szacunku, akceptacji i zrozumieniu.</p> <p>Rozwijanie umiejętności stosowania różnych</p>	<p>Doskonalenie umiejętności zmiany postaw i zachowań poprzez stosowanie oraz przyjmowanie asertywnej krytyki.</p> <p>Rozwijanie kompetencji z zakresu rozwiązywania konfliktów z zastosowaniem negocjacji i mediacji.</p> <p>Doskonalenie umiejętności szukania inspiracji w innych – w celu rozwijania własnej kreatywności.</p> <p>Kształtowanie umiejętności spostrzegania stereotypów i uprzedzeń.</p> <p>Rozwijanie kompetencji komunikacyjnych, uważności i empatii.</p>	<p>Podjęcie działań na rzecz innych osób w celu poprawy ich sytuacji (wolontariat).</p> <p>Stosowanie w praktyce umiejętności poszukiwania takich rozwiązań, które stwarzają korzyści dla obydwu stron.</p> <p>Wykorzystywanie wiedzy na temat stereotypów do budowania pozytywnych relacji społecznych.</p> <p>Przygotowanie uczniów do funkcjonowania w dorosłym życiu i akceptowania stanów</p>	<p>Zastosowanie w praktyce umiejętności tworzenia relacji opartych na wzajemnym szacunku i zaangażowaniu obydwu stron.</p> <p>Podjęcie działań nastawionych na różne obszary ludzkich problemów w kontekście udzielania pomocy (wolontariat).</p> <p>Doskonalenie umiejętności nawiązywania relacji interpersonalnych zarówno w życiu prywatnym, jak i zawodowym.</p>

	zakresie wykorzystania różnych form grupowej pracy nad rozwiązaniem problemów (burza mózgów, dyskusja grupowa).	form komunikacji werbalnej i niewerbalnej w celu autoprezentacji oraz prezentacji własnego stanowiska.		psychofizycznych związanych z tym okresem.	
Kultura – wartości, normy, wzory zachowań	<p>Wdrażanie do podejmowania odpowiedzialności za realizację określonych zadań lub dziedzin życia szkoły.</p> <p>Rozwijanie umiejętności realizacji własnych celów w oparciu o rzetelną pracę i uczciwość.</p> <p>Rozwój zainteresowań, poszerzenie autonomii i samodzielności.</p> <p>Rozwijanie wiedzy na temat różnych kultur i</p>	<p>Rozwijanie postaw prospołecznych i obywatelskich w duchu poszanowania wartości uniwersalnych, narodowych, państwowych i lokalnych.</p> <p>Rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji oraz odczytywania uczuć i emocji towarzyszących innym oraz umiejętnego reagowania.</p> <p>Rozwijanie</p>	<p>Dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników, które wpływają na zachowanie.</p> <p>Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego.</p> <p>Rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się, z uwzględnieniem sytuacji i miejsca.</p> <p>Doskonalenie umiejętności podejmowania racjonalnych decyzji w oparciu o posiadane</p>	<p>Poszerzanie wiedzy na temat innych kultur oraz rozwijanie umiejętności korzystania z niej w kontakcie z przedstawicielami innych narodowości.</p> <p>Doskonalenie umiejętności wykorzystywania wiedzy na temat praw i obowiązków obywateli.</p> <p>Wyrażanie własnego zdania na temat różnych problemów oraz</p>	<p>Utrwalanie umiejętności wyrażania własnych emocji oraz odczytywania uczuć i emocji innych.</p> <p>Utrwalanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływu rówieśników i mediów na zachowanie.</p> <p>Wykorzystanie w praktyce wiedzy o różnicach kulturowych oraz doskonalenie umiejętności korzystania z niej w kontakcie z przedstawicielami innych narodowości</p>

	<p>ich wkładu w rozwój cywilizacji.</p> <p>Rozwijanie świadomości istnienia potrzeby wspólnego działania na rzecz innych osób.</p>	<p>umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie.</p> <p>Rozwijanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości oraz postaw.</p> <p>Rozwijanie wytrwałości w dążeniu do celu, wyzwalanie potrzeby bycia ambitnym.</p> <p>Rozwijanie kreatywności oraz umiejętności zespołowego działania i logicznego myślenia u uczniów.</p>	<p>informacje i ocenę skutków własnych działań.</p> <p>Zwiększenie umiejętności zaspokajania potrzeb psychoemocjonalnych w sposób zgodny z przyjętymi normami, regułami i zasadami.</p> <p>Dostarczanie wiedzy oraz kształcenie umiejętności niezbędnych w rozwiązywaniu problemów, które wynikają z wielokulturowości.</p>	<p>uzasadniania go.</p> <p>Zastosowanie w praktyce wiedzy dotyczącej selekcjonowania i krytycznej analizy informacji.</p> <p>Poszerzanie wiedzy na temat różnych form poszukiwania pracy.</p> <p>Doskonalenie kompetencji z zakresu uczestnictwa w rozmowach kwalifikacyjnych i wystąpień publicznych.</p>	<p>Utrwalanie umiejętności analizy norm społecznych.</p> <p>Budowanie konstruktywnego obrazu własnej osoby, np. świadomości mocnych i słabych stron, zaufania do siebie.</p>
<p>Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (proble-</p>	<p>Rozwijanie postaw aprobujących abstynencję i unikanie substancji psychoaktywnych w</p>	<p>Rozwijanie aktywnej postawy w obliczu trudnych życiowych problemów.</p>	<p>Doskonalenie umiejętności organizowania swoich zachowań w określonym czasie i przewidywania</p>	<p>Doskonalenie umiejętności podejmowania racjonalnych decyzji w oparciu o</p>	<p>Doskonalenie umiejętności rozwiązywania konfliktów w sposób satysfakcjonujący dla</p>

<p>mowych)</p>	<p>wymiarach: emocjonalnym (pozytywny stosunek do abstynencji), poznawczym (dysponowanie wiedzą na temat zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych) i behawioralnym (nieużywanie substancji psychoaktywnych).</p> <p>Dostrzeganie wyzwań i zagrożeń związanych z pełnieniem nowych ról społecznych.</p> <p>Kształtowanie postaw zapobiegających wczesnym kontaktom seksualnym i związanych z nimi problemów.</p> <p>Utrwalanie informacji o bezpiecznych zachowaniach</p>	<p>Doskonalenie umiejętności rozpoznawania zagrożeń cywilizacyjnych (uzależnienia, sekty, subkultury, choroby) i manipulacji polityczno- - gospodarczych (rasizm, nietolerancja, terroryzm, rozpad więzi rodzinnych, brak ideałów, nachalna reklama itp.).</p> <p>Rozwijanie umiejętności psychospołecznych, takich jak radzenie sobie ze stresem, poszukiwanie pomocy, rozwiązywanie konfliktów i przewidywanie konsekwencji własnych działań.</p>	<p>ich konsekwencji.</p> <p>Doskonalenie umiejętności dostrzegania konsekwencji zachowań wobec innych.</p> <p>Stosowanie w praktyce sposobów rekompensowania wyrządzonych krzywd.</p> <p>Rozwijanie umiejętności dokonywania zmian w myśleniu, postrzeganiu i rozumieniu świata.</p>	<p>posiadane informacje i ocenę skutków własnych działań.</p> <p>Wykorzystanie w praktyce wiedzy dotyczącej bezpiecznego posługiwania się komputerem i jego oprogramowaniem oraz zasad bezpieczeństwa w sieci.</p> <p>Wzmacnianie norm ograniczających zachowania ryzykowne oraz korygowanie błędnych przekonań na ich temat</p>	<p>obydwu stron.</p> <p>Wykorzystanie w praktyce umiejętności rozpoznawania i radzenia sobie z niepożądanymi wpływami środowiska rówieśniczego, środków masowego przekazu, reklamy.</p> <p>Wzmacnianie norm redukujących ryzyko eksperymentowania z substancjami psychoaktywnymi.</p>
----------------	--	---	--	--	---

	podczas korzystania z portali społecznościowych oraz metodach przeciwdziałania cyberprzemocy.	Zastosowanie w praktyce umiejętności bezpiecznego korzystania z zasobów internetu i mediów społecznościowych.			
--	---	---	--	--	--

XI. PROCEDURA INTRWENCYJNA

Działania, jakie powinien podjąć nauczyciel w przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 lat, używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawia nierząd bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji

1. Przekazać uzyskaną informację wychowawcy klasy.
2. Wychowawca informuje o fakcie pedagoga/psychologa szkolnego i dyrektora szkoły.
3. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz z uczniem, w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.
4. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, szkoła pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję (specjalistę ds. nieletnich).
5. Podobnie, szkoła powiadamia sąd lub policję, jeżeli wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych, (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem, psychologiem, itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.
6. Jeżeli zachowania świadczące o demoralizacji przejawia uczeń który ukończył 18 lat, a nie jest to udział w działalności grup przestępczych czy popełnienie przestępstwa, to postępowanie nauczyciela powinno być określone przez wewnętrzny regulamin szkoły.
7. W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat, przestępstwa ściganego z urzędu lub jego udziału w działalności grup przestępczych, zgodnie z art. 304 § 2 kodeksu postępowania karnego, szkoła jako instytucja jest obowiązana niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub policję.

Działania, jakie powinien podjąć nauczyciel w przypadku, gdy podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków

1. Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy.
2. Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
3. Wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej.

4. Zawiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły. Gdy rodzice/opiekunowie odmówią odebrania dziecka, o pozostaniu ucznia w szkole, czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia, albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom policji - decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły/placówki.
5. Szkoła zawiadamia najbliższą jednostkę policji, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu - odmawiają przyścia do szkoły, a jest on agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorznięcia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób. W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości, policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień, albo do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych - na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie do 24 godzin). O fakcie umieszczenia zawiadamia się rodziców/opiekunów oraz sąd rodzinny, jeśli uczeń nie ukończył 18 lat.
6. Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń (przed ukończeniem 18 lat) znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, to szkoła ma obowiązek powiadomienia o tym policji (specjalisty ds. nieletnich) lub sądu rodzinnego.
7. Spożywanie alkoholu na terenie szkoły przez ucznia, który ukończył 17 lat, stanowi wykroczenie z art. 43 ust. 1 Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Należy o tym fakcie powiadomić policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tej instytucji.

Działania, jakie powinien podjąć nauczyciel w przypadku, gdy znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk

1. Nauczyciel zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji, próbuje (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.
2. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły i wzywa policję.
3. Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

Działania, jakie powinien podjąć nauczyciel w przypadku, gdy podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk

1. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor, itp.) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia - jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.
2. O swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa.

3. W przypadku, gdy uczeń, mimo wezwania, odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości teczki, szkoła wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.
4. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel, po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją do jednostki policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo, uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.

Jeżeli przestępstwo ma miejsce na terenie szkoły, należy wezwać policję.

W każdym przypadku popełnienia czynu karalnego przez ucznia, który nie ukończył 17 lat, należy zawiadomić policję lub sąd rodzinny, a w przypadku popełnienia przestępstwa przez ucznia, który ukończył 17 rok życia prokuratora lub policję (art. 4 Upn i art. 304 Kpk).

Postępowanie wobec ucznia – sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa:

- niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły,
- ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia,
- przekazanie sprawcy (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) dyrektorowi szkoły lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę,
- powiadomienie rodziców ucznia-sprawcy,
- niezwłoczne powiadomienie policji w przypadku, gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała, itp.) lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana,
- zabezpieczenie ewentualnych dowodów przestępstwa lub przedmiotów pochodzących z przestępstwa i przekazanie ich policji (np. sprawca rozboju na terenie szkoły używa noża i uciekając porzuca go lub porzuca jakiś przedmiot pochodzący z kradzieży).

Postępowanie nauczyciela wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego:

- udzielenie pierwszej pomocy (przedmedycznej) bądź zapewnienie jej udzielenia poprzez wezwanie lekarza w przypadku, kiedy ofiara doznała obrażeń,
- niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły,
- powiadomienie rodziców ucznia,
- niezwłoczne wezwanie policji w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.

W przypadku znalezienia na terenie szkoły broni, materiałów wybuchowych, innych niebezpiecznych substancji lub przedmiotów, należy zapewnić bezpieczeństwo

przebywającym na terenie szkoły osobom, uniemożliwić dostęp osób postronnych do tych przedmiotów i wezwać policję - tel. 997 lub 112.

XII. SYLWETKA ABSOLWENTA SZKOŁY

Uczeń kończący naszą szkołę dobrze funkcjonuje w swoim środowisku, w domu i w szkole. Jest pogodny, ma pozytywny, choć nie bezkrytyczny stosunek do otaczającej go rzeczywistości. Posiada umiejętność efektywnego komunikowania, współpracy oraz kontrolowania własnych emocji. Jest świadomy dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy, świata. Dbą o swoje zdrowie i sprawność fizyczną. Traktuje zdobywanie wiedzy jako podstawę własnego rozwoju.

Działania zawarte w programie wychowawczo – profilaktycznym zmierzają do ukształtowania takiego modelu absolwenta, który niezależnie od indywidualnych cech osobowości, predyspozycji i talentów będzie wyposażony w zespół cech uniwersalnych, warunkujących właściwe funkcjonowanie we współczesnym świecie.

Absolwent jest:

- dobrym obywatelem, świadomym swych praw i obowiązków , posiadającym godność, poczucie własnej wartości, szanującym prawa innych;
- człowiekiem aktywnym , ciekawym świata i wiedzy, ma różnorodne zainteresowania, chętnie gromadzi różne wiadomości;
- człowiekiem uczciwym, tolerancyjnym i odpowiedzialnym, odróżniającym dobro od zła, kierującym się zasadami moralnymi;
- człowiekiem dbającym o własny rozwój duchowy, wrażliwym na piękno, szanującym dorobek ludzkości w dziedzinie kultury i sztuki;
- człowiekiem dbającym o zdrowie i kondycję fizyczną oraz świadomym ich zależności od stanu środowiska naturalnego.

XIII. EWALUACJA

W ustaleniu, czy realizowany program przynosi oczekiwane efekty, niezbędna jest jego ewaluacja. Należy więc kontrolować zarówno przebieg procesu, jak i osiągnięte wyniki. W tym celu na początku roku szkolnego i w trakcie jego trwania należy przeprowadzić wśród uczniów, rodziców i nauczycieli ankiety.

Proces powinien być kontrolowany przez bieżące monitorowanie, a uzyskane informacje wykorzystywane do modyfikacji samego programu (jeżeli wystąpi taka potrzeba). Ewaluację wyników należy przeprowadzić pod koniec każdego roku szkolnego i opracować wnioski do pracy na następny rok szkolny.

Narzędzia ewaluacji:

- sprawozdania wychowawców z realizacji Programów Wychowawczo - Profilaktycznych klas;
- rozmowy z uczniami, dotyczące ich postaw i zainteresowań;
- rozmowy z rodzicami, dotyczące osiągnięć dydaktyczno- wychowawczych dziecka, ze wskazaniem kierunku działań do dalszej pracy;
- badanie losów absolwentów;
- rozmowy z nauczycielami, których celem będzie uzyskanie informacji na temat realizacji Programu Wychowawczo - Profilaktycznego i ewentualnej jego modyfikacji;
- analiza trudności wychowawczych, problemów szkolno-środowiskowych i profilaktycznych przeprowadzona przez pedagoga szkolnego, na podstawie danych zebranych od nauczycieli, wychowawców klas, rodziców i uczniów.
- analiza dokumentów;
- obserwacje;
- wywiady z uczniami, rodzicami i nauczycielami.

XIV. USTALENIA KOŃCOWE

Za realizację Programu Wychowawczo-Profilaktycznego szkoły odpowiedzialni są wszyscy pracownicy Szkoły.

Dyrektor Szkoły czuwa nad prawidłowością jego realizacji.

Za realizację poszczególnych zakresów odpowiedzialni są nauczyciele zadeklarowani, bądź zaproponowani przez Dyrektora Szkoły.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Zespołu Szkół Agropredsiębiorczości w Zambrowie na lata 2017-2022 jest otwarty, może być modyfikowany w trakcie realizacji. Program ten podlega monitorowaniu i ewaluacji.

W każdym roku szkolnym we wrześniu zostanie opracowany dokument pt. *Treści wychowawczo – profilaktyczne* do realizacji podczas godzin do dyspozycji wychowawcy wraz z harmonogramem działań zaplanowanych na dany rok szkolny w formie odrębnego załącznika i dołączony do Programu.

Program Wychowawczo - Profilaktyczny opracował zespół nauczycieli w składzie:

1. Marta Dybowska – pedagog szkoły
2. Barbara Chrapczyńska – nauczyciel języka polskiego
3. Marta Mieczkowska – nauczyciel biologii, chemii

**Program Wychowawczo - Profilaktyczny Zespołu Szkół Agropresiębiorczości
w Zambrowie**

- przyjęto uchwałą Rady Pedagogicznej w dniu

.....

- przyjęto uchwałą Rady Rodziców w dniu

.....

- w porozumieniu z Samorządem Uczniowskim w dniu

.....

Rada Rodziców

Rada Pedagogiczna

Samorząd Uczniowski